

Қ.Назаров, А.Равшанов

ДИНШУНОСЛИК

ўқув қўлланма

**«ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ
ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ
МУҲАНДИСЛАРИ ИНСТИТУТИ»
МИЛЛИЙ ТАДҚИҚОТ УНИВЕРСИТЕТИ**

ДИНШУНОСЛИК

**«ДИНИЙ ЭКСТРЕМИЗМГА ҚАРШИ КУРАШНИНГ
МАЪНАВИЙ-МАЪРИФИЙ АСОСЛАРИ»**

Тошкент 2025

УЎК:215(075.8)

КБК:ц86.2я73

Диний экстремизмга қарши курашнинг маънавий-маърифий асослари [Матн] / Қ. Назаров, А. Равшанов – Т.: “PUBLISHING HIGH FUTURE” ОК нашриёти, 2025. – 242 б.

Мазкур ўқув қўлланма бугунги кунга келиб бутун инсоният учун ташвиш туғдираётган таҳдидли муаммолардан бири, яъни диний экстремизмга қарши курашнинг маънавий-маърифий асослари, экстримизм ва терроризм профилактикасида замонавий психотехнологияларни қўллаш масалаларига бағишланган.

Қўлланмада экстримизм ва терроризм ғояси ва амалиёти, уларнинг намоён бўлиш шакллари ва ўзига хос хусусиятлари, бу борадаги кураш воситалари ва имкониятларига ҳам аҳамият қаратилган.

Ушбу қўлланма университетнинг барча йўлашидаги талабалар, илмий изланувчилар ва ёш тадқиқотчиларга мўлжалланган.

ISBN: 978-9910-597-09-1

© “PUBLISHING HIGH FUTURE” ОК, 2025

КИРИШ

Маълумки, ХХІ асрнинг биринчи чорагига келиб, кўплаб ривожланган давлатларда ёшлар масалаларига оид фаолият, шунингдек, экстремизм ва терроризмга қарши кураш муҳим йўналишга айланди. Бу жараёнга доир умуминсоний тенденциялар ва устуворликларни белгилайдиган халқаро ҳужжатлар қабул қилина бошлади. Жумладан, 1985 йилда БМТ Бош Ассамблеяси томонидан қабул қилинган «Самарали ёшлар сиёсатини шакллантиришнинг асосий қоидалари тўғрисида»ги резолюция мазкур жараённинг бутун дунёда устувор аҳамият касб эта бошлаганини кўрсатади.

Глобаллашув жараёнлари тобора чуқурлашиб бораётган ҳозирги даврда Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 72-сессиясидаги нутқида бутун жаҳондаги 2 миллиарддан ортиқ ёш авлод вакиллариининг инсоният тараққиётидаги ўрни ҳамда ёшлар омилнинг алоҳида эътиборга лойиқлиги ҳақидаги фикри алоҳида аҳамиятга эгадир. Давлат раҳбарининг «Сайёрамизнинг эртанги кунини ва фаровонлигини фарзандларимиз қандай инсон бўлиб камол топишига боғлиқ. Шу муносабат билан, биринчи навбатда, ёшларнинг онгу тафаккурини маърифат асосида шакллантириш ва тарбиялаш энг муҳим вазифадир», – деган фикри БМТга аъзо барча мамлакатлар вакиллариининг диққатини ўзига қаратди. Шу билан бирга, Президентнинг Шанхай ҳамкорлик ташкилотига аъзо давлатлар раҳбарлари кенгашида «БМТнинг Ёшлар ҳуқуқлари тўғрисидаги халқаро конвенцияси»ни ишлаб чиқиш ва қабул қилиш ҳақидаги таклифи ҳам бу масаланинг жаҳон миқёсида қай даражада долзарб эканлигини тасдиқлайди.

Инсоният ҳаёти ва жаҳон тараққиётининг демографик ҳолатига кўра, Ўзбекистон аҳолиси жадал ўсиб бораётган

давлатлар қаторига киради. Мамлакатимиз аҳолиси таркибида ёшлар улушининг юқорилиги эса нафақат Осиё, балки жаҳон миқёсида ҳам етакчи ўринларни эгаллаб туради. Шу боисдан ҳам ёшларга оид масалаларга мамлакатимизда алоҳида эътибор қаратилаётгани бежиз эмас.

Айни пайтда мамлакатимизда таҳдидларга бардошли ёшларни тарбиялаш жараёнини изчил ва самарали йўлга қўйиш, замонавий таълим технологиялари имкониятларидан кенг фойдаланиш орқали ёш авлоднинг дунёқараши ва билим даражасини ошириш муҳим вазифа сифатида белгиланмоқда.

МУНДАРИЖА

KIRISH.....	3
1. «ЭКСТРЕМИЗМ» ВА «ТЕРРОРИЗМ» ТУШУН- ЧАЛАРИ ВА УЛАРНИНГ НАМОЁН БЎЛИШ ХУСУСИЯТЛАРИ.....	5
2. ЭКСТРЕМИСТИК ГУРУҲ ҲОДИСАСИ ВА УНИНГ ХУСУСИЯТЛАРИ.....	31
3. ЭКСТРЕМИСТИК ГУРУҲНИНГ ТУЗИЛИШИ ВА АЪЗОЛИК МОТИВЛАРИ.....	37
4. ЁШЛАР МУҲИТИДА ЭКСТРЕМИЗМ ВА ТЕРРОРИЗМ: САБАБЛАРИ, ОҚИБАТЛАРИ ҲАМДА ҚАРШИ КУРАШ ЗАРУРАТИ.....	47
5. ЭКСТРЕМИЗМ ВА ТЕРРОРИЗМ МУАММОЛАРИ БЎЙИЧА ТАДҚИҚОТЛАРНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ.....	68
6. ЭКСТРЕМИЗМ ВА ТЕРРОРИЗМ ПРОФИЛАК- ТИКАСИДА АХБОРОТ-ПСИХОЛОГИК ҲИМОЯ ҚИЛИШ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ.....	81
7. ЭКСТРЕМИЗМ ВА ТЕРРОРИЗМ ПРОФИЛАК- ТИКАСИДА ИННОВАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ҚЎЛЛАШ ЙЎЛЛАРИ.....	130
8. ЭКСТРЕМИЗМ ВА ТЕРРОРИЗМГА ҚАРШИ КУРАШДА ПСИХОТЕХНОЛОГИЯЛАРДАН ФОЙДА- ЛАНИШ УСУЛЛАРИ ВА ВОСИТАЛАРИ.....	189
9. ПСИХОТЕХНИКАЛАР, МАЗМУННИ ЎЗГАРТИРИШ ВА МАЗМУН-ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ ИШОНТИРУВЧИ ТАЪСИР КЎРСАТИШНИНГ ИННОВАЦИОН ПСИХО- ЛОГИК ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ СИФАТИДА.....	207
10. ХУЛОСА ВА ТАВСИЯЛАР.....	233
11. МУНДАРИЖА.....	241

ДИНШУНОСЛИК

«ДИНИЙ ЭКСТРЕМИЗМГА ҚАРШИ КУРАШНИНГ МАЪНАВИЙ-МАЪРИФИЙ АСОСЛАРИ»

Босишга рухсат этилди: 09.10.2025-йил

Бичими 60x84 ^{1/16}. “Times New Roman”

гарнитурада рақамли босма усулда чоп этилди.

Шартли босма табоғи 15,1. Адади 100 . Буюртма № 61-10

Тел: (99) 817 44 54

Гувоҳнома реестр № 219951

“PUBLISHING HIGH FUTURE” ОК нашриётида чоп этилди.

Тошкент шаҳри, Учтепа т-н. Али Қушчи 2 А.